

[Forsvarsministeren]

Derfor er det også vigtigt, at de to supermagter i Genèveforhandlingerne nu prøver at fastholde og udbygge de positive elementer, som fremkom i forbindelse med Reykjavik-mødet. Regeringen lægger den største vægt på, at disse forhandlinger fører til en markant vending i det nukleare våbenkapløb. En så radikal nedskæring i atomvåbenarsenalerne, som præsident Reagan og generalsekretær Gorbatsjov havde i tankerne, sætter imidlertid den skæve balance på det konventionelle område i fokus, og det er regeringens håb, at det også her omsider vil lykkes at opnå aftaler om reduktioner.

Efter regeringens opfattelse vil en aftale mellem de to store militæralliancer om nedskæring af de konventionelle styrker til et jævnbrydigt niveau gøre det lettere også at reducere antallet af kernevåben. Samtidig vil en sådan aftale fremme mulighederne for en omlægning af NATOs forsvarsstrategi i retning af en reduceret afhængighed af atomvåbnene. Der skal ikke herske tvivl om, at vi fra dansk side, bl.a. sammen med Norge, fortsat vil øve en aktiv indsats i denne retning i NATO. Indtil sådanne aftaler er blevet en realitet, vil afhængigheden af atomvåbnene imidlertid kunne mindskes ved en styrkelse af det konventionelle forsvar.

Hvad der i realiteten er tale om her, er at bevæge sig hen imod en ikke tidlig førstebrug af kernevåben, hvilket under alle omstændigheder er et skridt i den rigtige retning og i øvrigt helt foreneligt med NATOs nu-gældende strategi.

Det er også klart, at vi ikke i NATO skal have flere våben end absolut nødvendigt for at kunne opfylde NATOs strategi. Derfor var det meget positivt, da NATO-landene ved Montebellobeslutningen i 1983 begrænsede det totale antal kernevåben i Vesteuropa. Antallet af kernevåben i Europa vil herefter blive det laveste i efterkrigstiden. Også dette viser alliancens faste ønske om at frigøre sig fra en for stor afhængighed af disse våben.

I forespørgslen kommer hr. Albrechtsen og hr. Pelle Voigt også ind på Folketingets dagsorden af 3. maj 1984, der som bekendt indeholder en række opfordringer til regeringen. I mængden af dagsordener ville det måske være mere relevant i forbindelse med denne debat at henvise til Folketingets dagsorden af 5. december 1985, der jo alene vedrører en international aftale imod første-

gangsbrug af atomvåben. Idet jeg går ud fra, at forespørgerne er enige i, at sidstnævnte dagsorden har særlig interesse i dagens debat, skal jeg ganske kort redegøre for regeringens bestræbelser i denne henseende, hvad udenrigsministeren i øvrigt allerede har gjort ved et møde i det udenrigspolitiske nævn den 5. november 1986.

Dagsordenen opfordrer som bekendt regeringen til, at Danmark alene eller sammen med ligesindede stater meddeler i FN, at man på den kommende generalforsamling vil fremsætte forslag om Øst-Vest-forhandlinger med henblik på en international aftale imod førstegangsbrug af kernevåben.

Første led i denne opfordring fulgte regeringen ved en skriftlig meddelelse til undergeneralsekretæren for generalforsamlingsanliggender, og vi indledte derfor i foråret samtaler med den daværende norske regering på baggrund af vor traditionelt fælles atompolitik. Norge stillede sig imidlertid afvisende over for at være medforlagsstiller til et resolutionsforslag, og efterfølgende kontakter med den nye norske regering efter regerings-skiftet ændrede ikke ved dette resultat. Sondringer hos vore øvrige NATO-allierede har endvidere vist, at de ville se med stor bekymring på fremlæggelsen af et sådant resolutionsforslag. Synspunktet var det samme som det norske, nemlig at drøftelsen af alliancens strategi derved ville blive flyttet over i et forum, hvor den ikke hører hjemme.

Under de givne omstændigheder har regeringen derfor fundet, at det var mest hensigtsmæssigt at lade forslaget om forhandlinger med henblik på ikkeførstebrug indgå i det danske indlæg i 1. udvalgs generaldebat i FN. Indlægget – som fik tilslutning fra delegationens politiske repræsentanter, kan jeg sige – blev afgivet den 16. oktober 1986 af vores ambassadør ved FN. Regeringen finder herved at have fulgt Folketingets opfordring på den under de givne omstændigheder mest hensigtsmæssige måde.

Lad mig så til afslutning sige endnu en gang, at der ikke i de nu vedtagne politiske retningslinjer er indeholdt nogen form for ændring af NATOs strategi, men at regeringen selsagt på enhver måde arbejder for at mindske afhængigheden af atomvåben, bl.a. gennem bestræbelser for at ændre den konventionelle styrkebalance. Derved kan vi håbe på, at vi foreløbig kan opnå, at alliancen i